

Гродська Е.Б.

старший викладач,

Одеський національний політехнічний університет

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ І КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: ВЕКТОРИ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Глобалізація, як визначальна сила сучасного культурного розвитку робить вирішальний вплив на всі сфери людського життя – економіку, політику, культуру, мову, освіту, духовно-моральний розвиток, міжетнічні і межконфесійні відносини. Всі ці сфери, залучаючись до зростання темпів освоєння і обміну інформацією, набувають якісно нові риси. Не в останню чергу це стосується і існування сучасного мистецтва.

Трансформації культурної ідентичності під впливом глобалізації проявляються в розмиванні традиційних цінностей і в становленні нового співвідношення між глобальним, національним і локальним. Трансформується і характер міжкультурної комунікації. Поширення нових економічних та інформаційних технологій, нових каналів комунікації і збільшення швидкості міжкультурного обміну в самих різних його формах – все це призвело до синхронного діалогу, який значно ускладнює процес визначення культурної ідентичності та художньо-стильових домінант мистецтва.

Відокремлені, в минулому ізольовані один від одного, культури знаходяться тепер в постійному і неминучему контакті. Сучасні локальні культури все більше залежать від зростаючих міграційних процесів. Завдяки розвитку інформаційних технологій культурні кордони сучасного суспільства трансформуються, а ідентифікаційні кордони перетворюються в більш гнучкі і рухливі.

Так, у вересні 2000 року глави держав та урядів ухвалили Декларацію тисячоліття ООН, де своїм головним завданням вони оголосили «забезпечення того, щоб глобалізація стала позитивним фактором для всіх народів світу» [1].

Одним з найважливіших факторів глобалізації можна вважати потужні міграційні потоки, викликані економічними та соціально-політичними проблемами країн сучасного світу, які призводять, з одного боку, до змішання, а з іншого – до протистояння і зіткнення культур. Таким чином сама глобалізація формує антиглобалізаційний рух і спонукає до пошуків способів нової національної і культурної самоідентифікації. У сучасному мистецтві ці тенденції яскраво проявляються в актуалізації прийомів національних і традиційних художніх практик.

Джерело стійкого розвитку людства укладен в різноманітності та різноманітності культур. «Наша культурна різноманітність, – йдеться в Хартії Землі, проголошеної ООН, – є цінним надбанням, а також різні культури знайдуть свої власні шляхи до реалізації свого бачення стійкого способу життя» [2].

Сьогодні культура і мистецтво, як її найважливіша складова, повинні бути осмислені як вирішальний аспект глобалізації, а не проста реакція на економічну глобалізацію. Якщо тенденцією глобалізації економічної є встановлення тотальної однорідності у всесвітньому масштабі, то

глобалізаційні процеси в культурі пов'язані з культурними зіткненнями і протиріччями. Конфлікти і зіткнення різних культур і цивілізацій – головний фактор сучасного багатопольярного світу. В умовах глобалізації необхідна нова філософія – філософія взаєморозуміння, розглянута в контексті діалога Сходу і Заходу, Півдня і Півночі.

«Стиснення» соціального світу, з одного боку, і швидке зростання усвідомлення миром «розширення» самого себе, з іншого боку, створює глобальну умову, при якій цивілізації, регіони, нації-держави, корінні народи, позбавлені державності, конструюють свою історію і ідентичності. У світі різко зросло відчуття власної унікальності і самотності у народів і регіонів. Можна сказати, що захист місцевих національних традицій і особливостей є глобальним феноменом.

Таким чином, можна, мабуть, говорити про доцентровий вектор глобалізації з точки зору соціально-економічної її складової, і про все сильніший центробежний вектор в процесах культурного і художньо-стильового самовизначення.

Список використаних джерел:

1. Декларація тисячоліття ООН // Екологія – ХХІ Століття. – 2002. № 1-2. – С. 24.
2. Хартія Землі – Earth Charter [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://earthcharter.org/invent/images/uploads/EC_TEXT_RUSSIAN_TRANSLATION.pdf

Кучер Л.О.

студентка;

Науковий керівник: Пивоварська К.С.

кандидат філософських наук,

Полтавський юридичний коледж

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

«УКРАЇНСЬКЕ БИКОКО» ЯК ФЕНОМЕН ПОСТРАДЯНСЬКОГО КІТЧУ

Будь-яке існуюче в світі явище потребує осмислення з точки зору гносеологічних і культурних потреб суспільства з метою його подальшого ефективного функціонування і розвитку. Для останнього десятиліття ХХ століття пострадянських країн, в умовах формування ринкових відносин стає характерним для культури новий стиль, що прийшов на зміну соцреалізму, який дістав назву кітч.

Продукція кітч нерідко ігнорує морально-етичні норми традиційних культур. Взагалі, якщо розглядати поняття кітч, то термін «кітч» – німецького походження. Багато дослідників відносять появу його до 60-70 років ХІХ століття, коли торговці Мюнхена стали словом «кітч» позначати те, що не відповідало належному рівню, але успішно продавалося. Попит на такі привабливі та не дорогі вироби мистецтва був великий, але це показувало несмак населення. Кітч – з німецького «kitschen» (халтурити), «verkitschen» (здешевлювати) – трактований